

Mese a sutuban¹

Nagyszüleimtől

Csontkirály és Babkirály

Minden gyereknek tudnia kell, mi történik Húshagyat estéin, ezért most elmondom azt, amit nagyszüleimtől, *apókáimtól* hallottam. Ők is a nagyszüleiktől hallották, azok pedig ugyanúgy, és így tovább.

Azt mondják, hogy az evésnek két nagy királya van, azok pedig: Csontkirály és Babkirály. Csontkirály uralma hosszabb ideig tart, de Babkirály sem alattvalóbb, nem hagyja magát. Neki is vannak győzedelmes napjai. Egyszer az esztendőben győzedelmeskedik, negyven napig uralkodik, utána pedig újra Csontkirály veszi át a hatalmat.

Babkirály soha sem tudja teljesen legyőzni Csontkirályt, mégis kihívja Húshagyatkor háborúzni, verekedni és a nagy hegyen, a Táltoshegy alatti *Óldalon*² Húshagyat estéjén összecsapnak, *esszeverekednek*. Egész este, szürkülettől virradatig verekednek. Mire a Nap feljön, Csontkirály csapata szégyenkezve megfutamodik. Azon az éjjel íjjal, karddal, buzogánnyal, karóval, hajítóval, *hanyítóval*³ verekednek addig, ameddig a bicskát is előveszik. Ekkor dől el a csata, Babkirálynak sikerül legyőznie Csontkirályt.

A győzelem jele éjfélkor látszik meg, a falu legényei pedig az egész verekedést végignézik. Éjfélkor tűzhányó keréssel jelzik a falunak, hogy Babkirály győzött. Ezután senki sem eszik többé húst, nehogy veszekedésbe keveredjék Babkirállyal.

Régen, Húshagyat estéje után a kicsi gyerekek kimentek a hegyre, és a tűzhely körül, a hegy alatt, az *Óldalon* kis bicskákat találtak, mert a többi fegyvert, a kardot, a buzogányt és más verekedésre használt dolgot a legények vitték el maguknak emlékébe.

Én is ott voltam a hegyen kisgyerekkoromban, s találtam egy bicskát, amit nagy szeretettel ma is magammal hordok. Ha nem hiszitek, másszatok fel a hiszekegy fára, s menjetek el a mese országába!

1 a kályha körül

2 A Táltoshegy alatt van egy másik kálvária, amit Óldalnak neveznek. Ha a Táltos hegyen északra nézünk, akkor az az oldal balra esik. Ahogy délre néznek a feszületek, akkor jobbra. Az Óldalon lévő feszületek nyugatra néznek.

3 A hanyítónak három változatát ismerjük. Az egyik, amikor egy vessző végéről hajtjuk el a súlyt, a másik, amikor a vastagabb vessző végén van egy kosár, amelybe belerakjuk a követ. Vagy egy kötél végén van a kosár, ami meghajlott parittyá formájú. Ne keverjük össze a villásparittyával, amit az átvett román szóval prástének nevezünk.

Húshagyókeddi tűz és a győzelem jele

Régen, Húshagyat estéjén, a Farsang végén, de manapság is, a fiatal legények kimennek a hegyre, az *Óoldalra*, és nagy tüzet gyújtanak. Ez minden faluban így volt. Ma egyre ritkábban, *gyéribben* van ez.

Aki idősebb, az tudja, hogy a hegy tetejéről, kisebb vagy nagyobb kerekeket gurítottak, *benderítettek* a legények a falu felé. Ezeket a kerekeket szalmával rakták meg, és ezt a szalmát meggyújtották, de úgy gurították, hogy nehogy valami kárt okozzanak. A karika elindítása éjfélkor történt, amikor Babkirály legyőzte Csontkirályt.

Azt mondták, hogy attól a perctől kezdve, akkortól nem lehet többé semmilyen húsos ételt enni, mert megmérgezi, *eléti* a testet. Abban az időben minden rossz szokástól és tettről le kellett mondani, mi több, a legények kikiabálták, *kirikoltatták* azokat a rossz történeteket, amik a falujukban történtek, de inkább azokat szerették kikiabálni, amiket a szomszéd faluból hallottak. Ekkor a rossz embereket is megismertették, megszégyenítették.

Az előregedett lányok sem voltak megkímélve, csúfolták őket, leginkább azokat, akik nem akartak férjhez menni. Volt bizony, aki szégyenkezve példát vett, és mihamarabb férjhez ment, de volt, aki annyira előregedett, hogy a szíve mélyén is megboszorkányosodott.

Húshagyat estéjén, a Farsang végén, nemcsak a húsevésről mondunk le, hanem a rossz szokásainkról is.

Köszönöm, hogy továbbadhatom lelkünk mélységének üzenetét, s remélem, hogy nemcsak példaértékét ismerik meg benne, hanem példaként is szolgál majd nektek.